

Zomer 2015 nr. 233

Instituut voor natuureducatie en duurzaamheid

GIDSENGIDS

A G E N D A

Datum	Tijd	Activiteit	Waar / informatie
29 mei	09.30 uur	Voorwandelen Aamsveen schoolwandelingen m.m.v. Harry Koster LO	
1-19 juni		Schoolwandelingen op het Aamsveen	
13 juni	13.00- 16.00	Slootjesmiddag	Bruninkslaan voorbij nr. 75, postcode 7544 RP. Zijweg van de Groot Bruninkstraat, in de richting van de stad.
14 juni	11.00-17.00	Rutbeekbelevingsdag mini-waterbeestjes	
16 juni	19.00 uur	Avondwandeling op de Lonnekerberg door LO / IVN	Parkeerplaats Bergweg, voor meer info zie de agenda van LO
21 juni	13.00-16.30	Heemtuindag, midzomer	Abraham Ledeboerpark
23 juni - 26 juni		Brugklasactiviteiten op het Aamsveen	
21 aug	09.30 uur	Voorwandelen Aamsveen schoolwandelingen	
22 aug	09.15-17.15	Jaarlijks IVN uitstapje	Zie artikel in deze Gidsengids
24 aug - 4 sept		Schoolwandelingen op het Aamsveen (nieuwe opzet)	
10 sept	19.30 uur	Bijenlezing door dhr. J. Zwienenberg	NIVON-centrum, Dotterbloemstraat 120
20 sept		Twentse Landdag de diervriendelijke tuin	Abraham Ledeboerpark
Iedere woensdag	09.00 -12.00	Heemtuin-werkochtend	Tel. 053-4773340

VAN DE VOORZITTER

De Gidsengids lijkt wel elke keer dikker te worden en voller met lezenswaardige stukjes.

We tellen nooit hoeveel auteurs eraan mee werken, maar het zou me niet verbazen als dit keer een record aantal schrijvers een stukje geleverd heeft. Uit al die verhalen komt een gevarieerd beeld naar voren van onze IVN afdeling en haar leden.

We vinden in deze gids een paar zakelijke verslagen:

van de conferentie van IVN afdelingsvoorzitters die in maart gehouden werd over de toekomst van IVN en van onze eigen algemene leden vergadering.

Leuke verslagen van een wandeling op Smalenbroek, een schoolwandeling op het Groot Brunink en een excursie naar het natuurgebied, dat in ontwikkeling is op het terrein van de voormalige Vliegbasis Twente. Dat laatste verslag is ook heel informatief!

Verder bevat deze Gidsengids een bijdrage uit Kroatië! Dat is nog niet eerder voorgekomen. Toch gaat dit stuk over afval in onze eigen stad.

Het verhaal over fluutpiepenhoalt is een warme jeugdherinnering en een aanmoediging leuke natuurknutsels te maken met kinderen (of zonder)!

Het zou fijn zijn als lezers de uitnodiging van de redactie willen aannemen om meer van dit soort kindernatuur-herinneringen op schrift te stellen. Daar zouden best een paar mooie verhalen in kunnen zitten.

Ook in onze eigen tuinen blijkt weer boeiende natuur te vinden te zijn, hoewel niet altijd duidelijk is of we daar blij mee zijn.

Op de eerst volgende pagina's vinden jullie de aankondiging voor ons jaarlijkse uitstapje en voor een lezing over Bijen en Bomen. Die vinden plaats na de zomer. Dat brengt een risico mee dat de gidsengids dan uit zicht verdwenen is en de aankondiging vergeten. Ik hoop daarom dat iedereen die net zo vergeetachtig is als ik de data nu vast in de agenda schrijft of zich maar meteen aanmeldt voor het uitstapje!

Tot spoedig ziens misschien bij een van de vele bezigheden in het Aamsveen de komende weken of bij het uitstapje en een mooie zomer/vakantie!

Hanneke van Dorp

JAARLIJKS UITSTAPJE

Ons jaarlijks uitstapje hebben we dit jaar gepland op zaterdag 22 augustus.

We hebben het plan opgevat om 's morgens eerst het veenmuseum "Vriezenveenseveld" te bezoeken. We krijgen daar een rondleiding in de expositieruimte met toelichting over veen, turf, turfsteken en leven en werken in het hoogveengebied van vroeger.

Daarna een rondrit met het veentreintje over het terrein, met een stop bij de veenhutten, het winkeltje en de boerderij.

Daar zullen we onze lunch gebruiken, die we zelf willen verzorgen, met de faciliteiten, koffie of thee van het veenmuseum.

Voor het middagprogramma gaan we een bezoek brengen aan de vijvertuinen van Ada Hofman nabij Hardenberg. Dit is een prachtig en natuurlijk aangelegd "Vijverpark" van ca. 2,25 ha. groot, met ca. 50 vijvers en 3 grote natuurlijke vijvers. In de tuin staan zo'n 3000 soorten planten, heesters en bomen.

De dagindeling als volgt:

- 9.15 uur vertrek vanaf parkeerplaats TPZ Helmerzijde (vanaf daar carpoolen)
- 10.15 uur ontvangst in het Veenmuseum
- 12.00 uur lunch
- 13.15 uur vertrek naar de vijvertuinen
- 16.00 uur terugreis naar Enschede
- 17.15 uur aankomst parkeerplaats

Alle tijden zijn natuurlijk ca. behalve de vertrektijd!

AANMELDEN UITERLIJK 8 AUGUSTUS BIJ :

Ietje Bijvank, via e-mail : hgbijvank@home.nl

of telefoon : 053-4339596 / 06-83791324

Ook partners en huisgenootleden zijn van harte welkom.

NB: Bijdrage in de kosten is € 5,- p.p., contant te voldoen op de dag zelf.

We hopen velen van jullie op zaterdag 22 augustus a.s. te ontmoeten.

De voorbereidingscommissie.

BIJEN EN BOMEN: PARTNERS IN EEN STAD

Voor hun voedsel zijn (wilde) bijen, hommels en vlinders afhankelijk van nectar en stuifmeel in bloemen. In zijn lezing gaat Jan Zwienenberg in op het belang van bomen in de stedelijke omgeving als voedselbron voor deze insecten.

Jan Zwienenberg is lid van IVN en KNNV in Hengelo en heeft veel interesse voor de bomen in de stad. Daarnaast heeft hij veel studie gedaan naar de relaties tussen insecten en planten en in het bijzonder de bloembestuiving. Deze, vaak bijzondere, relaties komen uitgebreid aan de orde in de lezing.

Na deze lezing kijk je anders naar de bomen in je eigen omgeving.

Deze lezing wordt gehouden op donderdag 10 september a.s. in het NIVON-centrum aan de Dotterbloemstraat.

EXCURSIE VLEGVELD, NATUUR IN DE STEIGERS, 8 MAART 2015

Al jaren staat het ter discussie wat er moet worden van het voormalige Vliegveld Twente. Het zie er eindelijk naar uit dat het vestigen van (opnieuw) een commercieel vliegveld van de baan is.

Onze gids Gerard, van het bureau Eelerwoude, in dienst van ADT, nam ons vandaag mee om meer te vertellen over en te laten zien van het zuidelijke deel van het terrein. Het is het deel dat een natuur/ recreatieve bestemming krijgt. Het thema van vandaag is “water”.

Tot mijn grote vreugde hoor ik al 5 minuten na het begin van onze wandeling de veldleeuwerik zingen. Er blijken ongeveer 130 broedparen op dit zeer open terrein te zitten, evenveel als in de rest van Twente.

Het zingen van de veldleeuwerik maakt me vrolijk en als het zonnetje dan ook nog doorkomt kan de dag niet meer stuk.

Ook de graspieper laat zich zien en later ook de witte kwikstaart.

Het terrein maakt een wat bizarre indruk op me, want overal waar je kijkt zie je wegen, bergen zand, stapels van betonschotsen, graafmachines en natuurlijk gebouwen die te maken hebben met het vliegveldverleden.

Nou ja verleden, helemaal verleden is het nog niet, want de landingsbaan op het noordelijke deel van het terrein is er nog, evenals

de verkeerstoren en de gebouwen, zoals aankomst en vertrekhal.

Zodra we een paar ganzen zien overvliegen merkt Gerard op dat het terrein bewust onaantrekkelijk wordt gemaakt voor ganzen en andere grote vogels, zodat,

mocht er toch nog een vliegbestemming op het noordelijke deel komen, dergelijke vogels niet voor overlast zullen zorgen. U ziet, de achterdeur staat nog op een kier.

Toch is zijn verhaal over de nieuwe natuur zeer hoopgevend.

We hebben het over een terrein van 130 hectare dat aan gaat sluiten op de Lonnekerberg (140 hectare) en dat deel gaat uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur. De EHS verbindt dan deze gebieden met Hof Espelo, Lonnekermeer en 't Holthuis.

Het mooie is dat de afgelopen 30 jaar hier twee maal per jaar gemaaid is. Het maaisel werd afgevoerd, zodat er sprake is van voedselarm grasland. Een eldorado voor orchissen en weidevogels. In de toekomst wordt het maaien wel-

licht door grote grazers opgeknapt.

De werkzaamheden die op dit moment worden uitgevoerd zijn er vele. De oude Rollerbaan is grondig schoongemaakt en ontdaan van gras en mos. Deze klinkerweg met in het midden geëmailleerde steentjes die oplichten in het donker, blijft gehandhaafd als cultuurmonument en herinnering aan de Duitse bezetting. Van de overige asphalt- en betonwegen wordt het leeuwendeel verwijderd. De materialen worden zoveel mogelijk ter plekke hergebruikt. Er worden ook een aantal "bomkraters" gegraven om de herinnering aan de Tweede Wereldoorlog levend te houden.

De bunkers op het terrein krijgen zoveel mogelijk een nieuwe bestemming: overwinteringsplekken voor vleermuizen, een uitzichtheuvel, een hal waarin je een geluidsdouche kunt nemen, luisteren naar het geluid van het vliegveld zoals het vroeger klonk, afgewisseld met gekwinkelaar van vogels. Ook een vogelkijkscherm en landart staan in de plannen.

Maar nu het water. De Lonnekerberg maakt deel uit van de stuwwal Enschede/Oldenzaal. Er is een hoogteverschil van zo'n 8 meter ten opzichte van de Lonnekerberg. Daarbij komt dat het vliegveld op een breuklijn ligt, de Gronausebreuk. De leemlaag in de bodem zorgt ervoor dat het water vanaf de Lonnekerberg vrij snel afstroomt naar het vliegveld, zodat dit een vrij nat gebied is. Daar dit voor een vliegveld niet

erg handig is, is er in het verleden, ook weer door de Duitsers, veel drainage toegepast met als gevolg dat een groot deel van het terrein verdroogd is. Deze drainage wordt nu onklaar gemaakt en er wordt een nieuwe

waterloop gegraven op de slenk, daar waar volgens luchtfoto's het gebied een natte laagte was in de tijd dat het nog met heide begroeid was. De slenk krijgt aansluiting op de Blankenbellingsbeek. Het grootste deel van de tijd zal de slenk droog staan, maar zodra er een flinke bui valt zal er zich een flinke plas vormen en een slingerend beekje, net zoals we vandaag zien.

Helemaal aan de andere kant, als we al bijna tegen de Lonnekerberg aanzitten, stuiten we op waterpoeltjes die er altijd al waren, maar waarvan niemand meer wist dat ze er waren. Het zijn bronnen die

tevoorschijn kwamen toen het bosje dat eromheen stond werd gekapt.

Gerard stapt onmiddellijk met zijn laarzen en zijn grote schepnet in het water, want hij hoopt ons een vroege pad te kunnen laten zien.

Helaas, hij vangt alleen een

bootsmannetje en een watersalamander.

Gelukkig spot iemand in het slootje ook nog een mooie groene kikker die zeer traag beweegt, want het is toch nog wel koud. Na de kikkerproef (een andere dan u denkt) blijkt het pootje voorbij de neus te komen en is de conclusie dat het om een bastaardkikker gaat en niet om een poelkikker. Weer wat geleerd.

Gerard benadrukt dat ernaar gestreefd wordt zoveel mogelijk bestaande natuurwaarden te behouden en ook nu al extra natuurwaarden toe te voegen ter compensatie van natuurwaarden die op een andere plaats verloren zouden kunnen gaan. Immers, de achterdeur naar de vliegveldfunctie moet op een kier blijven staan.

Overal op het terrein staan piketpaaltjes, zodat duidelijk is waar wat moet worden weggegraven. Een aantal stukken zijn afgezet met linten. Het blijkt te gaan om kleine heideterreintjes met erica en dopheide. Hier wordt extra zuinig mee omgesprongen. De levendbarende hagedis zou zich er schuil kunnen houden. In de toekomst komen er ook plekken waar de levendbarende hagedis lekker in de zon kan opwarmen.

Wordt het nu één groot natuurgebied?

Nou, er zal ruimte zijn voor wandelen, fietsen (MTB), paardrijden. En er is en blijft ook een testbaan voor Vredestein autobanden en het Solarteam. Verder zien we voortdurend kleine modelvliegtuigjes opstijgen en zweefvliegen behoort ook tot de mogelijkheden. O ja, en die kleine oranje vlaggetjes markeren mogelijk ?bommen? . Die moeten nog wel even onschadelijk gemaakt worden.

Volgens de website vinden de werkzaamheden plaats tot november 2015. Kosten van dit project: 3,3 miljoen euro.

Meer informatie ook op de Facebook-pagina: Natuur in de Steigers

Kaartje:

<http://www.adttwente.nl/bibliotheek/Natuurontwikkeling/overzicht-definitief-ontwerp.pdf>

Lidy Vrijheid

EXCURSIE STROINK-SMALENBROEK-SPIK

Op 7 april was er een interne excursie door LO / IVN georganiseerd in het Stroink, Smalenbroek en Spik, onder leiding van Harry Koster.

Helaas meldde hij zich ziek. Gelukkig kon onze excursie doorgaan dankzij onze eigen “ad hoc gids” Hanneke.

Rond 18.30 uur verzamelen zich 9 mensen op de parkeerplaats aan de Buurserstraat. Vanaf de parkeerplaats lopen we naar rechts, langs de vijver (waar ik vorig jaar een heuse ijsvogel mocht bewonderen..).

Wanneer we bij het routepaaltje links gaan en verderop rechts het bos inlopen, worden we ontvangen door een meerstemmig koor van uitbundig zingende vogels. Naast merels en mezen horen we het felle brutale geluid van het roodborstje en het rommelige gefluit van het winterkoninkje. In de verte lacht de groene specht. En Jan Willem attendeert ons op het hoge geluid van het boomklevertje.

Hanneke vertelt ons iets over de historie van het Smalenbroek.

Het Smalenbroek is een landgoed aan de zuidkant van Enschede, gelegen op de zuidflank van de stuwwal Oldenzaal-Enschede. Het bestond al in 1346 als landgoed. De boerderij dateert uit de 18e eeuw en is inmiddels rijksmonument.

De textielfamilie Ter Kuile kreeg het landgoed in haar bezit en liet er eind 19e eeuw een park met vijver en lanen aanleggen door landschaps-architect Wattez. Het landgoed is tegenwoordig toegankelijk voor publiek en valt sinds 1979 onder beheer van Landschap Overijssel. De villa en de boerderij zijn nog steeds in particulier bezit.

Tussen de bomen kun je de uitgestrekte vlaktes met witte bosanemoontjes niet over het hoofd zien .. prachtig.. hier word ik blij van !

Langs de oevers van de Stroinksbeek zien we de gele bloemetjes van speenkruid. Het is hier dus duidelijk een zeer vochtig gebied. Voor het muskuskruid moeten we nog een paar weken wachten

vertelt Hanneke. Wel kan ze ons de veldrus laten zien bij een kwelwater poeltje, ook voelen we even aan 't ruwe schaafstro met holle stengels, die je als stukjes uit en in elkaar kunt schuiven.

Schaafstro of schuurriet is een vaste plant, die behoort tot de paardenstaartenfamilie. De naam schaafstro is afkomstig van de ruwe stengel, die vroeger gebruikt werd als schuurmiddel (en zelfs als nagelvijl hoorde ik tijdens deze wandeling ...).

Op deze prachtige avond blijven we even staan voor het uitzicht op het oude landhuis met de vijver. Een idyllisch plekje..

Aan de hand van twee oude gebiedskaarten toont Hanneke ons hoe het landschap er hier vroeger uitzag.

Toen zag je hier grotendeels heide met een paar grasland percelen en essen.

Als je goed kijkt kun je hier nog steeds de verhoogde es zien.

Aan de oever van de vijver zien we o.a. een indrukwekkende acacia, een voor dieren giftige taxus (wordt tegenwoordig in medicijnen verwerkt) en een oeroude moeras cipres. Ook staan hier 3 jonge walnootbomen. Het is duidelijk te zien dat de boom die het dichtst bij de vijver staat (en eigenlijk niet van natte voeten houdt) erg dun en klein gebleven is ten opzichte van de andere twee, die op drogere grond staan.

Hanneke tipt ons om hier in mei nog eens terug te komen om de bijzondere tulpenboom (exoot) in bloei te zien.

We steken de Smalenbroeksweg over en lopen van het Smalenbroek het Spik in. In een poeltje beweegt een kikker. Voordat we hem kunnen

pakken om hem van dichtbij te bewonderen neemt 'ie snel de benen en verdwijnt onder water. Tja ... en gelijk heeft ie !

In het Spik zien we een oude en een nieuwe, jonge houtwal. Beide zijn nog steeds belangrijk in het landschap. Zij dienen niet alleen als afscheiding, ook als bescherming voor diverse dieren, ze bieden ruimte voor waardplanten, zijn een routebepaling voor vlinders en ook heel belangrijk als oriëntatie voor vleermuizen.

Ik geniet van de wandeling, van het gezelschap, en heb geen benul meer van tijd. Ik zie de lucht in de verte rood kleuren en voel dat het frisser wordt. Heerlijk, laat mij maar lopen...

Na ruim 2 uur keren we terug naar onze fietsen. Het was een relaxte wandeling in een mooie gevarieerde omgeving, en tussendoor hebben we ook weer van alles geleerd.

Ik ken de Weymouth den wel, wist echter niet dat dit een "5-naaldige den" is. Bijzonder..

Tineke Eitink

DE F/VLIEREFLUITER...

Een Flierefluit is volgens het woordenboek:

“Een boemelaar, iemand die niet van werken houdt, een lanterfanter, lapzwans, leegloper, losbol, luiaard, nietsnut, pierewaaier, slampamper”

Tsja, dat is niet echt een heel positief beeld.

Tijdens de cursus voor Landschapsgids kwam de Flierefluit ook langs. Maar dan in ander verband.

En misschien moeten we het woord dan ook wel anders gaan spellen...

Je zal zien dat één letter verschil het woord gelijk een veel gezelliger betekenis geeft!

Het doet waarschijnlijk menig lezer terugdenken aan z'n jeugdijaren.

Toen vrije tijd nog niet gevuld werd met iPads en smartphones.

Maar men erop uittrok, naar buiten, en daar avonturen beleefde.

Wie weet komen er nu ook herinneringen boven aan het plezier wat beleefd werd aan het maken van fluitjes van gras, fluitenkruid of -en ja, daar hebben we hem- de vlier!

Ikzelf ben helaas meer een kind van deze tijd en heb dit dan ook nog nooit gedaan. Tot mijn grote schande en verdriet, moet ik zeggen... Want hoe leuk moet dat zijn!

Nu ik ga verhuizen naar een huis met een grotere tuin waar (hoera!) ook vlier in staat, gaat het er vast van komen. En wie weet kan ik mijn kinderen verleiden hun digitale tijdverdrijf even te laten voor wat het is om zo samen wat te experimenteren en een klein “Flierefluitenensemble” samen te stellen.

Heeft u leuke herinneringen aan dingen die u vroeger als kind al buiten spelend deed? Dingetjes die je zelf maakte, avonturen die beleefd werden in de natuur, ervaringen die eigenlijk te leuk zijn om niet door te geven aan volgende generaties? Mail of schrijf uw verhaal dan aan de redactie.

Ik ben heel benieuwd wat er al “flierefluitend” te maken, ontdekken en beleven valt in de natuur / achtertuin.

Celia Horst

“FLUUTPIEPENHOALT”

Het is al zeker 60 jaar geleden, maar ik herinner het me nog goed. M'n vader die na het ploegen en het zaaien in het voorjaar even de tijd nam om voor mij een fluitje te maken.

Ik had er al een paar keer om 'gezeurd', maar dan was het zover: M'n vader keek speurend rond en langs de rand van de akker vond hij tot m'n grote verrassing altijd wel weer een jong takje van het “fluuthoalt”. Dat was lange tijd ook het enige woord dat ik kende voor die struik. Het bleek later de lijsterbes te zijn!

Wat een spannende momenten (het leek ook wel zo voor m'n vader, of speelde hij dat.....) kwamen er dan! Was het mes, dat m'n vader altijd bij zich droeg, scherp genoeg om een takje mooi recht af te snijden? Kon er een mooie schuine kant aan gemaakt worden? Lukte de inkeping?

Maar dan het allerspannendste, het meest magische deel van het fluitje maken: Lukt het om de bast er gaaf af te krijgen?!

Zittend op één knie en onder voortdurend zingen van het liedje 'Siepe, sappe, siepe, wanneer bun ie riepe...., kloppend met het heft van z'n mes op de bast van het takje dat dan even op de knie werd gelegd, van tijd tot tijd het takje in de mond stoppend om het vochtig te maken en te houden, en met mij er met de neus boven op zachtjes meezingend, voerde m'n vader de magische rituelen uit die moesten gaan leiden totja tot de groenige bast met enige draaiende, wikkende bewegingen heel soepel van het takje gleed en er een maagdelijk wit stokje tevoorschijn kwam!! Gelukt. Dat wil zeggen dit deel van het fluitje maken. Er was nog niets te horen van wat voor geluid dan ook dat op een fluit leek.

Maar met nog een paar handelingen kon m'n vader, nadat hijzelf de fluit even testte (!) mij het gelukkigste kind van dat moment maken:

Een jongetje met een houten fluitje van “fluutpiepenhoalt”!

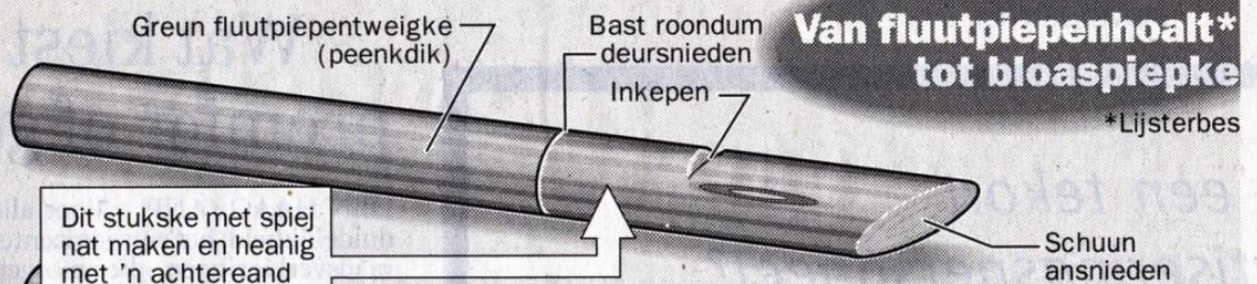
Jan Willem Visschers.

P.S.

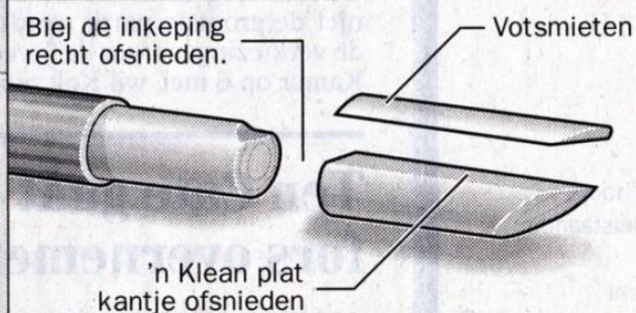
In plaats van overlevering van vader op zoon (wat mij betreft het mooist!) is tegenwoordig heel veel op internet te vinden! Toch ook wel genieten.

<https://www.youtube.com/watch?v=j6E4ApP9lsY>

<https://www.youtube.com/watch?v=4IdxSBtHdEc>

Dit stukske met spiej nat maken en heanig met 'n achtereand van 't mes löskloppen. Doarbiej stöarig 't versje van Sap-sap-piepke zingen. A'j good zingt, kö'j in an 't lesten het piepke der of dreaien. Dat mo'j wal heanig andoon, aans kniep iej het piepke kapot.

't Piepke der wier 'n eandke opschoeven ('n klean eandke gef 'n leag geluid, wat wieder der opschoeven gef 'n höher geluid)

't Bölke met 't platte kantje der wier indrukken tot de veurkaant net wier geliek is.

OETLEGPLEATKE WIM CORDUWENER - BRON: H. NIJHOFF

WEER EEN GESLAAGDE SCHOOLWANDELING

Vrijdagochtend werd ik al vroeg gewekt door het lachende geluid van de groene specht. Hé wat leuk, hopelijk is die straks ook te horen in het Brunink, tijdens de schoolwandeling. Het is nog best fris en er staat een heerlijk ochtendzonnetje. Prima wandelweer dus.

Naast de vaste items van onze wandeling kan ik de kinderen van de Prins Mauritschool van heel dichtbij een roodborstje, een vinkje en een winterkoninkje aanwijzen. De kinderen staan geboeid te kijken.

En dan hoor ik ergens een boomklevertje (geluid geleerd van Jan Willem). Maar waar .. ? “Kijk juf, daar zit ‘ie .. kijk, daar op die ene hoge tak van die ene dode boom.” En alsof dat nog niet mooi genoeg is, komt er een tweede boomklever aanvliegen. Hij / zij heeft een snavel vol krioelende kleine beestjes en verdwijnt in een klein gat hoog in de boom. Vrij snel vliegt de boomklever weer uit het gat en hup... daar komt de volgende al. Bingo, een nestje dus !

Dit stukje puur natuur hebben we samen een hele tijd geobserveerd.

Er wordt heel wat af en aan gevlogen met heel wat volgeladen snavels.

Zo zeg, dáár wordt hard gewerkt !

Aan het einde van de wandeling vraag ik de kinderen wat ze nou het aller ... àllerleukste vonden van vandaag. Na even nadenken zijn

de grondboor en het (even-energie-kwijtraken-) spelletje in het bos favoriet, en natuurlijk de vogels die we “in het echt” hebben gezien !

Na afloop praten we met alle gidsen aan de picknicktafel nog even na, met een sapje en koekje. Dan spring ik met een glimlach op mijn fiets naar huis. Het was weer een geslaagde schoolwandeling...

Tineke Eitink

ZWERFVUIL

Zwerfvuil, een begrip waar iedereen direct een negatief oordeel aan toekent. Maar toch, kijk eens om je heen: op straat, parkeerplaatsen, rustplaatsen, fietsroutes, enz. Toch is het door menselijk toedoen dat wij mensen ons daar aan ergeren.

Het is goed in dit verband te definiëren wat zwerfvuil inhoudt. In de eerste plaats denken we hierbij aan gebruikte verpakkingen van eetbare waren zoals blikjes, flesjes, petflesjes, snoeppapiertjes enz.

Ook niet-eetbare waren zijn ruim vertegenwoordigd zoals verpakkingen van rookwaren, plasticzakken, papierwaren, bouwafval, enz.

Is het een welvaartverschijnsel? In zekere zin wel. In de eerst jaren na de 2^e wereldoorlog en daarvoor, was zwerfvuil een vrijwel onbekende zaak, immers, alles moest opgegeten en/of gebruikt worden, niets mocht weggegooid worden. Die uitgangspunten werden er door de toenmalige opvoeders a.h.w. ingeramd. En dat wat er – zo nu dan, meestal in het weekend – aan lekkernijtjes voorbij kwam, kwam overwegend uit een papieren verpakking [Kwatta, Van Houten] of een statiegeldflesje [Hero, Rijno]. Een nieuwkomer uit de jaren vijftig, 'patates frites', ging in een puntzakje.

In de zestiger jaren werd alles meer bereikbaar en betaalbaar voor velen, met name jongeren. Daarbij werd een aloud fenomeen 'groepscultuur' steeds belangrijker. Je wilde, dan wel moest, 'er bij horen', toch? Ook voeding technische nadelen konden zich [nog] niet verheugen in een breed gedragen interesse; overgewicht, obesitas enz. waren nog ver weg. Gaandeweg maakten ook de verpakkingen van vele – min of meer [on-]gezonde – 'tussendoortjes' een ontwikkeling door in de richting van meer kunststofverpakkingen. En als we het hebben over de nadelen van zwerfvuil dan zijn dat met name de vrijwel onverteerbare verpakkingen [glas, kunststof, roestvrij staal] die het milieu in ernstige mate belasten. We laten de milieulasten verbonden aan industriële productieprocessen, verkeer e.d. in dit kader even buiten beschouwing. Binnen vele gemeenten en instanties wordt steeds meer aandacht gegeven en beleid ontwikkeld aan het verschijnsel 'zwerfvuil', niet in het minst omdat het verwijderen en verwerken ervan forse financiële lasten met zich meebrengt.

Maar ook de verpakkingsindustrie zelf, alsmede de retailsector, plegen aarzelend de hand soms een beetje richting eigen boezem te steken, immers zij staan aan een van de bronnen van het zwerfvuil. Het moet gezegd worden, de feitelijke verspreider, tevens de vervuiler, is zonder

meer de consument die iets koopt, uitpakt, nuttigt en vervolgens niet mee terugneemt, in een afvalbak deponeren, dan wel meeneemt naar daar waar hij/zij het vandaan heeft gehaald.

Slechts een klein deel van het zwerfvuil bestaat uit verpakkingen waarop statiegeld is betaald. Alles statiegeld plichtig maken? Een hoog statiegeldbedrag invoeren? Zou het helpen?

Er valt enig begrip op te brengen voor het standpunt van de retailsector dat die met een deels oneigenlijke last opgezaagd wordt, nog afgezien van al het verzamelwerk en de [milieubelastende!] transporten van de lege verpakkingen.

Een sector die het zeker zou sieren meer zelfreflectie te tonen is de verpakkingindustrie die veel van al dat 'moois' produceert. Met moeite wordt aarzelend voldaan aan EU-verplichtingen omtrent de gebruikte grondstoffen, voeding technische zaken e.d. Soms prijkt er op een blikje, petflesje, wikkel o.i.d. een zeer miniem manneke bij een afvalbakje, daarvoor is nog met moeite een plekje voor vrijgehouden, een 'aansporing' zich er op een verantwoorde wijze van te ontdoen.

Over het fenomeen statiegeld las ik enige tijd geleden in een landelijk weekblad een merkwaardige en op waarheid berustende 'anekdote' die tot nadenken stemt. Al enige jaren laten voorstanders van een brede invoering van statiegelden zich niet onbetuigd richting het maatschappelijk lobbycircuit. Veel van wat zinvol, nuttig, noodzakelijk of gewenst is wordt immers bereikt worden middels de beïnvloeding van onze politici, zowel lokaal als landelijk.

'Er was eens...' – zo begint menig sprookje – een staatssecretaris, belast met o.a. milieuzorg, die enige jaren geleden een nota \ advies \ voorstel kreeg toegezonden om statiegeld op verpakkingen te verhogen, in bredere toe te passen teneinde het zwerfvuilprobleem terug te dringen. De politicus in kwestie werd in Engelstalige landen doorgaans begroet met *'Hello, minister From Yellow, how are you?'*, in Franstalige landen met *'Bonjour, bienvenue, monsieur De Jaune', comment ça va?*, in Turkije heeft hij zich minder populair weten te maken. Dit echter even terzijde.

Belangrijker is dat het betreffende stuk vrijwel direct onder in een ministeriële lade terecht kwam en daar tot op de huidige dag is blijven liggen. Belangwekkender is het feit dat de naam van de inmiddels emeritus politicus in kwestie na vertrek uit de politiek opdook in het bestuur – als voorzitter, ja, ja! – van de Vereniging van Nederlandse Frisdrankfabrikanten. Het kan verkeren...!

Denkbaar is dat de huidige staatssecretaris [een stadsgenote!] voor o.a. milieuzaken het 'zoekgeraakte' stuk heeft opgedoken.

De aanleiding voor dit epistel over zwerfvuil is de Algemene Leden Vergadering [ALV] van de IVN-afdeling Enschede op 26 maart jl. waarin ik een korte toelichting gaf op de gemeentelijke 'Proeftuin ecologisch beheer Twekkelerzoom', in goed Nederlands pilotproject' genaamd. Bij de opzet daarvan was ook het IVN betrokken, alsmede de Natuur-en Milieuraad Enschede en – vanzelfsprekend – de Wijkraad Twekkelerveld. De proef vond plaats in het afgelopen jaar. De bevindingen zijn over het algemeen als positief ervaren. In de kritische reacties scoorde met name het onderwerp 'zwerfvuil' vrij hoog. Ook vanuit het Livio woon-zorgcentrum Twekkelerveld kwamen geluiden over een mogelijk dreigende verloedering van de woonomgeving. In de wijkraadsvergaderingen heb ik meermalen de signalen opgepakt, aan de orde gesteld en daarbij een beroep gedaan op thans door onze overheid zo gewenste zelfwerkzaamheid van de, overwegend oudere, bewoners van het van het woon-zorgcomplex.

In maart jl. waren er twee data waarop aan dit voornemen vorm gegeven zou kunnen worden t.w. de 'Nederland doe'-dag op 21 maart en de 'NL-schoon'-dag op 28 maart 2015. De respons van de oudere klagers was nogal teleurstellend. Wel waren twee externe oudere wijkbewoners van de partij. Meer animo was aanwezig bij een wijk gebonden sportvereniging en een jongerenorganisatie. Zij hebben zich belangeloos ingezet. Mede dankzij de ondersteuning en facilitering van Stadsdeelmanagement Enschede Noord hebben op 21 maart, ± 30 van zakken en knijpers voorziene 'vuilophalers', een gemeentelijke bestelbus afge-laden vol kunnen stoppen met opgehaald zwerfvuil.

Een nuttige vorm van symptoombestrijding, beter ware het als voorlichting, bewustwording en preventie dergelijke acties in de toekomst overbodig maken!

Peter Baarslag
Sibenik, Kroatië - mei 2015

HELP, MONSTERS IN MIJN TUIN!

In mijn nieuwe tuin was ik op een mooie lentedag begin mei aan het spitten. Nog even een hoekje vrijmaken om toch dit jaar nog wat groenten in eigen tuin te kunnen verbouwen.

Nu vind ik spitten heerlijk werk om te doen. Lekker de spa diep in de aarde en de grond keren. Ondertussen alle onkruiden verwijderen.

De geur van losgewoelde aarde... ik kan daar echt van genieten!

Ineens zie ik iets spartelen in de aarde en ik buk me voorover om te kijken wat daar zo wanhopig ligt te kronkelen op de omgewoelde grond.

Een monsterlijk wezen lijkt in doodsnood te verkeren...

Ik weet werkelijk even niet wat ik moet doen. Over het algemeen ben ik niet zo snel bang voor beestjes, maar dit monster boezemd me toch wat angst in. Wat is dit ?! En moet ik het helpen, of wil ik dit soort gasten juist liever niet in mijn groententuin in wording?

Ik besluit een foto te maken en het beest maar weer toe te dekken met aarde. Eerst maar eens uitzoeken wat dit is. Actie ondernemen kan altijd nog.

Een paar dagen later ben ik op pad met een paar andere IVNers en ik laat de foto op mijn telefoontje zien. "Oh, dat is een engerling. Die wil je niet in je tuin!" is de reactie. Ik verzuim te vragen waarom niet.

Maar als ik thuis mijn mailbox open, ontdek ik meer informatie en een paar prachtige foto's van dit beestje in volwassen uitvoering. De mooiste foto heeft een plekje op de voorkant van deze gids gekregen.

Ik herken het beestje meteen; de meikever had ik ook al in mijn tuin waargenomen en ik vond hem heel indrukwekkend. Hij is zo groot dat je hem goed kunt bekijken. Wat een prachtige details!

Nu was de meikever die in mijn tuin landde ook enigszins incompleet waardoor hij niet meer zo vlug was. Maar dat gaf mij wel de gelegenheid om hem eens goed te bekijken.

De meikever en de engerling dus.

Op internet vond ik een mooi schema van de levenscyclus van dit tuinmonster (zie afbeelding). En ook nog verdere informatie.

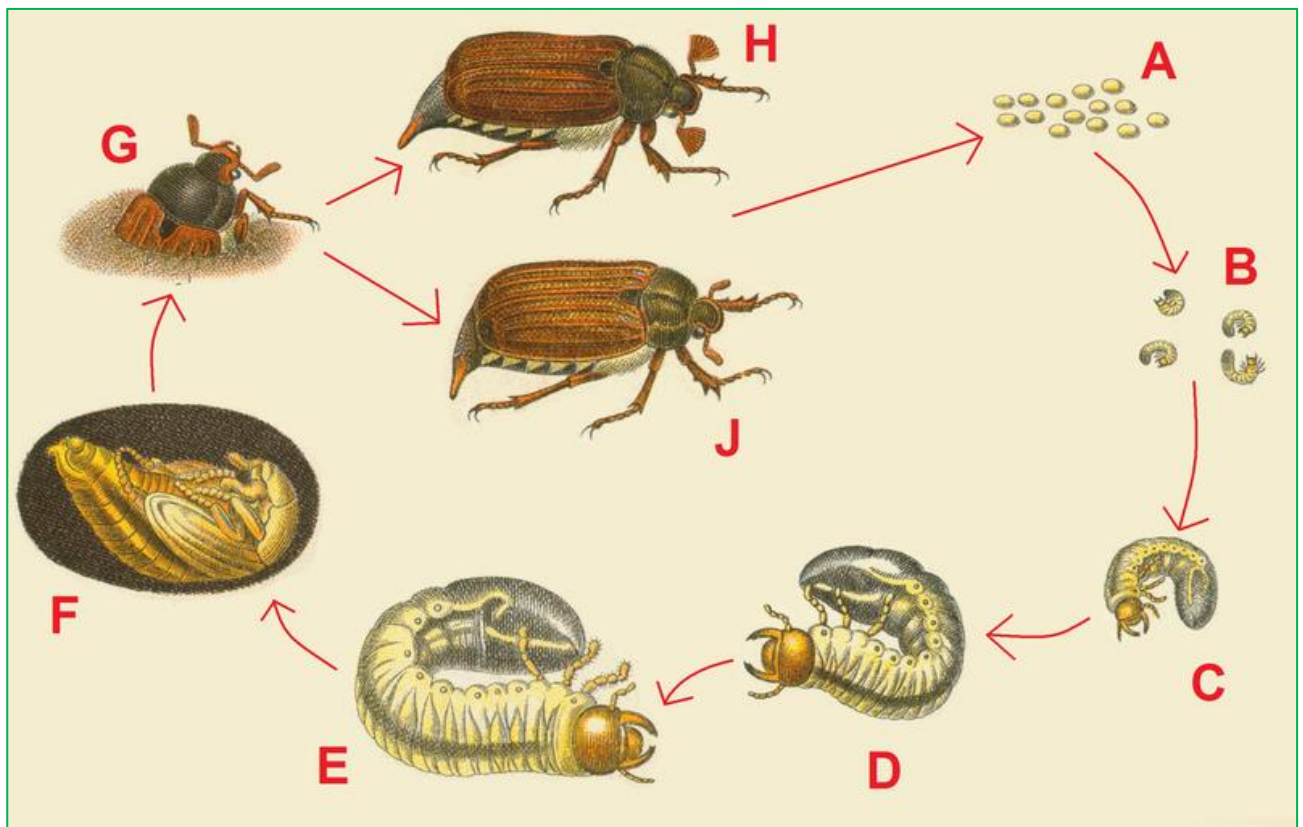
Ik snap nu waarom tuinierders liever geen engerlingen in hun tuin hebben: ze knagen graag aan de ondergrondse delen van je grasmatten en schijnen enorme schade aan te kunnen richten. Hmmm, er zaten er nogal wat in dat stukje grond dat ik heb omgespit...Het leek wel een soort van engerlingencamping daar.

Zouden de slaplantjes met rust worden gelaten? En hoe zou mijn gazonnetje er de komende tijd uit gaan zien?

Engerlingen, ik vind het maar enge dingen! Maar de meikever vind ik erg mooi. Nog maar even in de grond laten zitten dan?

Of doe ik er misschien toch verstandiger aan subiet een ontruimingsplan voor dit engelingenfestival op te starten?

Celia Horst

De levenscyclus van de meikever

VERSLAG UIT DE HEEMTUIN

In het vroege voorjaar begonnen een paar sterke mannen met het uitgraven van een gebiedje waar een soort zandverstuiving moest komen, er moest daarna wel heel veel zand per kruiwagen aangevoerd worden, zand wat uit het Ledeboerpark kwam. Bij de grote mammoetboom lag een zandbak en hiervan is nu een planten-vak gerealiseerd zodat wij het zand konden gebruiken.

Begin maart kregen wij van de vrijwilligersvacaturebank een telefoontje dat er een nieuwe vrijwilliger zich aangemeld had, deze is inmiddels alweer aardig ingeburgerd en een gewaardeerde Heemtuin medewerker geworden.

Er zijn dit voorjaar veel bramen verwijderd, iets waarvoor Yvonne zich sterk maakte, in april zagen we weer Kievietseitjes bloeien, ook enkele witte in het bloemrijk graslandje, de gele sleutelbloem werd ook waargenomen.

We moeten met zijn allen nog altijd strijd voeren tegen de vergrassing van de heemtuin. Eigenlijk kunnen er nog wel een paar mensen bij om te helpen in onze tuin. Het is altijd erg gezellig op de woensdagmorgen en we drinken altijd gezamenlijk koffie of thee. Ook doen we meestal eerst een rondje door de tuin met z'n allen en bekijken onder deskundige leiding van Ton of Hanneke de nieuw opgekomen planten of reeds wat in bloei staat.

Laatst was Ton jarig en heeft alle Heemtuinmedewerkers uitgenodigd bij hem thuis waar wij een gezellige middag hadden met aan het eind van de dag een heerlijke vegetarische maaltijd. We hebben met z'n allen wat geld bij elkaar gescharreld en planten voor zijn bloembakken meegenomen. De tuin stond al zo vol, maar in de bloembakken aan muur en schutting was nog plek genoeg.

Tot de volgende keer!

Jeanette Eisma.

NATUUR IN EIGEN TUIN: LEUK?

's Winters krijgen we geregeld bezoek van konijntjes in onze tuin. Het is wel een aardig gezicht, zoals ze het gras afgrazen. Ik kan daar zelfs het nut wel van inzien.

's Zomers vertoonden ze zich tot nu toe nooit, dan moest ik dus zelf het gras maaien.

Aan het eind van de afgelopen winter was het bezoekende konijn wel een fors en vitaal uitziend exemplaar, maar ik maakte me nog niet veel zorgen.

Totdat we op een zondagmorgen de gordijnen open deden en zagen dat er een konijn dor gras aan het verzamelen was en andere plantenresten.

Ik ruim de dorre planten altijd pas op als het voorjaar wordt en ik mijn bolletjes wil zien bloeien. Zo'n kale tuin 's winters vind ik niet gezellig en met rijp erop kunnen de kale stengels zelfs heel mooi zijn. Voor de dieren in de tuin is het zo ook beter.

Maar nu was er dus een konijn vers beddengoed aan het verzamelen en even later zagen we zelfs een tweede lopen. Er bleek een reusachtig hol gegraven te zijn achter een rododendron.

Ondanks huisgenoot R's protest ("Stel je voor dat er een konijn in zit, die kan wel stikken?!") heb ik het dicht gegoooid.

Een paar dagen later was er een eindje verder een nieuw hol gegraven. Dat moest met grote

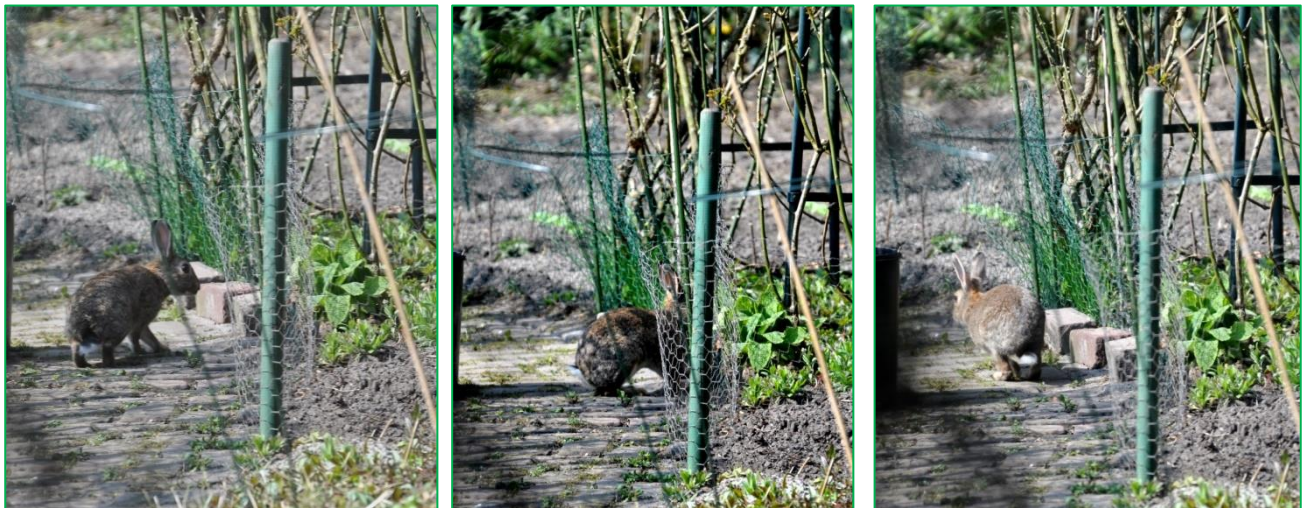

behoedzaamheid dicht gegooid worden omdat er opkomende planten onder het zand bedolven waren. Daar hebben ze echt wel schade aangericht. Ik vond het niet leuk meer en het vooruitzicht van een konijnenfamilie in de tuin al helemaal niet. Er ontwikkelde zich een verbeterde strijd met alle nette middelen die ik ter beschikking heb. De konijnen vochten dapper terug. Telkens moest ik de opengemaakte hopen weer dicht gooien. Soms kwam er ook nog een steen op de ingang, waar ze dan vrolijk naast groeven.

Het voorjaar vorderde en ik wilde toch in mijn kleine moestuintje sla, peultjes en boontjes en andere heerlijkheden (voor mensen én konijnen) kunnen planten. In de rest van de tuin wil ik me desnoods toeleggen op gifplanten, die ze niet lusten. Er is keus genoeg: kerstrozen, diverse bollen, lelietjes der dalen, riddersporen, monnikskapen, vingerhoedskruid en nog veel meer. Van mijn moestuintje moeten ze af blijven.

Om het nog vrijwel kale moestuintje zette ik een kniehoog gaashekje, een paar centimeter diep ingegraven. Ik geef toe: een lachertje voor een volwassen konijn, maar als er genoeg te eten is buiten het hek en hij niet gewend is dat er lekkers te halen is achter het hek, dan valt het te proberen.

Het hekje was nog geen dag klaar of R. zag een konijn zijn inspectieronde uitvoeren en beteuterd terugdeinzen midden voor het met gaas afgesloten padje. R. maakte er een leuke fotoserie van.

Tot nu toe groeien mijn slapplantjes en peultjes ongestoord. Eigenlijk zien we de konijnen ook niet zo vaak meer. Waarschijnlijk hebben ze voor hun hol toch een rustiger plek gekozen, waar niet van de lastige mensen wonen die het elke dag dichtgooien.

De buren vertelden me laatst dat vorig jaar al hun sla opgegeten was. Dit jaar proberen ze alleen nog aardbeien. Daar houden konijnen niet van.

Natuur in de tuin, dat is heel leuk, als ik maar zelf mag kiezen.

Hanneke van Dorp

VERSLAG VAN DE IVN VOORZITTERSCONFERENTIE

Op 14 maart was ik namens onze afdeling bij de voorzittersconferentie van IVN in Driebergen. Dit verslag is grotendeels gebaseerd op de toegestuurde samenvatting door de organisatoren.

Een voorzittersconferentie is een nogal unieke gebeurtenis voor IVN en het was lang geleden dat zoveel afdelingsbestuurders met elkaar van gedachten gewisseld hadden, er waren ongeveer honderd IVN'ers van 80 afdelingen aanwezig. De conferentie was informierend en mening vormend; besluitvorming over beleid vindt plaats in de Landelijke Raad. Aanleiding was de toekomststrategie van IVN en de samenwerking (mogelijk: samen gaan) met KNNV.

In de ochtend kregen we een inleiding van **Prof. Frank Berendse**, hoogleraar Natuurbeheer en plantenecologie in Wageningen over **Natuur en beweging; de erfenis van Heimans en Thijssse**.

Hij beschreef het ontstaan en geschiedenis van IVN en KNNV. KNNV is de oudste van de twee. Die richt zich vooral op natuurstudie en er bevindt zich een enorme kennis van de natuur. IVN is in 1960 opgericht om door natuureducatie op een positieve manier aan natuurbescherming bij te dragen.

Er zijn er drie voorwaarden voor verdere ontwikkeling van de natuur in Nederland:

1. Voldoende oppervlakte en verbindingen daartussen.
2. Reductie van negatieve effecten zoals stikstof, verdroging, bestrijdingsmiddelen.
3. Maatschappelijk draagvlak voor natuur.

Bij met name punt 3 kunnen KNNV en IVN een belangrijke rol spelen. Ze moeten zorgen voor politiek en maatschappelijk draagvlak en betrokkenheid van mensen bij natuur in hun omgeving. Kinderen zijn hierbij een belangrijke doelgroep.

Nederland heeft behoefte aan een brede natuurbeweging die zorgt dat natuur in het hart van de samenleving blijft en mensen zich verantwoordelijk voelen, die werkt aan natuurbescherming en natuurherstel en kennis van flora en fauna.

Jan Koehoorn, directeur van Scouting Nederland, hield een persoonlijk getinte inleiding over **Verenigingen in verandering: trends en voorbeelden**.

Volgens de Scoutingdirecteur, zelf 60, is passie belangrijker dan leeftijd. Als organisaties maar meegroeien met veranderingen in de maatschappij en daardoor kans zien zich te verjongen. Een van die veranderingen is dat de doorstroming in organisaties veel groter is geworden.

Koehoorn was zelf altijd actief in organisaties met vrijwilligers en beroepskrachten. In het begin had hij als vrijwilliger niet veel aan die landelijke koepels. Later werkte hij o.a. als beroepskracht voor de Dierenbescherming en zorgde ervoor dat de dienstverlening van de beroepskrachten dichter aansloot op de vrijwilligers, maar constateerde ook dat (lokale) autonomie nooit een doel op zich mag worden. Vrijwilligers zijn primair gemotiveerd voor uitvoerende taken die hun passie raken. Als 'vervelende' klussen (bestuur, administratie, geleur om geld etc.) hen uit handen worden overgenomen door een goede professionele organisatie, vinden ze dat meestal prima. Koehoorn waarschuwde voor te veel interne gerichtheid. Laat zien wat je voor de samenleving betekent! Haal de maatschappij naar binnen, maak gebruik van sociale media en zorg regelmatig voor vernieuwing van je beleid.

Hierna volgde een **eerste stellingendiscussie**, waarbij de deelnemers in de zaal door het opsteken van groene of gele kaarten hun mening moesten laten zien.

Bij enkele stellingen over de (toekomstige aard) van IVN waren de reacties gemengd. Ja, IVN onderscheidt zich door aandacht voor natuur in de directe leefomgeving, maar voor veel afdelingen ligt de 'grote natuur' ook om de hoek. We zijn vooral onderscheidend in onze educatietaak. Ja, IVN richt zich op het publiek, maar we worden krachteloos als onze leden het niet naar hun zin hebben. Er mag ook een familiegevoel zijn. Dat de verenigingsvorm niet per se het beste model is, riep twijfel op. Laten we geen oude schoenen weggooien voor er nieuwe zijn! De lokale verenigingen vormen de basis: mensen willen ergens bij horen, maar verenigingen kunnen ook star worden. Zoals Jan Koehoorn zei: pas op dat autonomie geen doel op zich wordt! Dat een vereniging permanent moet moderniseren is iedereen duidelijk.

De voorzitters van IVN en KNNV, Kees de Ruiter en Kai Waterreus, werden geïnterviewd over de samenwerking. De heren droomden hardop van een grote (netwerk)organisatie voor natuureducatie, natuurstudie en natuurbescherming, geworteld in de samenleving en met een goede balans tussen vrijwilligers en beroepskrachten. Het hoeft niet in een klap, maar dit is hun stip op de horizon. Kracht van IVN is volgens de KNNV-voorzitter: de passie van de vrijwilligers en de externe gerichtheid op natuurbeleving. De IVN-voorzitter is jaloers op de landelijke werkgroepenstructuur van KNNV en de betrokken vrijwilligers die vaak net wat dieper graven dan IVN. Kees de Ruiter: “Onze verhalen worden alleen maar beter en sterker als we samen optrekken.”

Bij het samengaan van IVN en KNNV bepalen afdelingen zelf het tempo van de lokale ontwikkeling, maar wel samen werkend naar de stip op de horizon.

Er waren diverse vragen aan de voorzitters, en daarna weer een stellingendiscussie.

Klopt het dat we steeds meer op elkaar gaan lijken? Er bleken zo’n 20 dubbelleden in de zaal te zitten. Verliezen we de aandacht voor duurzaamheid niet? Volgens Kees de Ruiter zijn we betrokken bij de natuur en moet dit haast wel leiden tot duurzamer gedrag. We zijn geen actiegroep, maar educatie beïnvloedt wel gedrag.

We moeten goed kijken waar onze focus ligt en hoe we die uitvoeren.

Afgelopen jaren was er ook weerstand tegen de grote natuurorganisaties (‘linkse hobby’); we moeten ons afvragen hoe dat komt! Hoe voorkom je antipathie? Het gaat niet om de grootte van de organisatie, maar om het externe effect! Laten we vooral zorgen dat we – ook intern – sterker worden, beter zichtbaar en herkenbaar. Bijeenkomsten als deze kunnen helpen om samen vorm te geven aan een nieuwe toekomst!

Vrijwel alle aanwezigen waren het erover eens dat samenwerking alleen effectief is als we zowel lokaal als landelijk nieuwe ambities ontwikkelen.

Zeker 80 tot 90 % van de aanwezigen deelde het toekomstbeeld – stip op de horizon - van een nieuwe natuurorganisatie. Lang niet iedereen is overtuigd dat fusie daarvoor de beste vorm is. Veel fusies mislukken door cultuurverschillen, door dwang. Laat het organisch gebeuren! Geef eerst antwoord op de vraag waar we naartoe willen, welk probleem we oplossen met fusie? Vorm volgt inhoud!

Over wel of niet een nieuwe naam was de zaal verdeeld. Het gaat niet om de naam, maar om de herkenbaarheid, de verankering in de samenleving, de continuïteit. Op landelijk niveau is IVN bij het grote publiek niet bekend, op lokaal niveau is IVN wel een bekende naam.

Maar er zijn ook IVN'ers die graag van de afkorting af willen: een naam moet iedereen meteen snappen (De Natuurvereniging?)!

Na de lunchpauze waren er workshops. Ik praatte met een groep over de toekomst van IVN en het viel me vooral op dat iedere afdeling heel anders bezig is, zodat het niet gemakkelijk is gezamenlijk te formuleren hoe IVN verder moet.

Aan het eind van de middag krijgen alle aanwezigen nog een kans hun laatste opmerkingen of vragen af te vuren. Het leidt tot een aantal heel verschillende opmerkingen, die ik hier niet ga herhalen. Er klonken ook wat kritische geluiden over traagheid van landelijk IVN en andere miscommunicatie.

Een IVN-er uit de zaal vroeg nog een laatste stemming: wie wil na de discussie van vandaag doorgaan met intensivering van de samenwerking? Vrijwel 100% stemt in! Wie wil IVN en KNNV (nu al) samenvoegen? 50/50. (Mijn observatie vanuit de zaal was eigenlijk dan 50 %: (nog) niet samenvoegen, maar we moeten er maar op vertrouwen dat ze dat van voren beter konden zien.)

Het allerlaatste woord voor de afsluitende muziek was aan IVN voorzitter Kees de Ruiters. Hij had veel geluisterd en geleerd. Iedereen zit integer in het proces met eigen afwegingen vanuit eigen rol en positie.

De volgende stap is aan de Landelijke Raad, te beginnen op 11 april. In de junivergadering van de Landelijke Raad gaat men proberen de contouren van een nieuwe organisatie vast te stellen.

Het was nuttig hier bij te zijn en ik denk dat IVN vaker dit soort conferenties moet organiseren.

Wat betreft het samengaan met de KNNV denk ik dat de twee verenigingen elkaar op veel gebieden aan vullen. Er waren ook hier altijd "dubbel leden", ook al is dat denk ik de laatste jaren wat minder geworden. Het is ook niet voor niets dat we vaak cursussen samen gegeven hebben in Enschede en als we het niet samen doen vaak hulp vragen van docenten die wel KNNV-lid zijn en geen IVN-er.

Alleen is de samenwerking hier de laatste jaren niet intensiever geworden, terwijl dat in veel andere afdelingen wel het geval is. Misschien een reden om de contacten weer wat te aan te halen de komende tijd. Het ziet er naar uit dat dit proces hoe dan ook door zal gaan.

Hanneke van Dorp

ALGEMENE LEDENVERGADERING 26 MAART 2015

Aanwezig waren 19 leden.

1. Opening en mededelingen

Welkom door Hanneke.

Mededelingen:

Jan Willem heeft baggerturf voor de schoolwandelingen in het Aamsveen.

Betsy Muntel heeft een ongeluk gehad en moet nog 6 weken in het Roessingh revalideren.

De heer Westerlo (oud-lid) is overleden.

2. Verslag vorige vergadering

Tineke stelt een vraag over de huurafpraak met het NIVON over het gebruik van hun gebouw.

De Natuur- en Milieuraad kun je raadplegen via Peter Baarslag en Lidy Schans.

Het verslag van de vorige ALV wordt goedgekeurd. De Werkgroep Schoolactiviteiten had een goed verslag. Er wordt geconstateerd dat de schoolklassen groter worden. Er zijn meer gidsen nodig.

Het verslag van de Brugklasactiviteit van het Stedelijk lyceum is goedgekeurd.

Heemtuin landbouwplastic op akkertje in voorjaar eraf gehaald is goedgekeurd.

De schoolwandelingen in het Aamsveen mogen van de terreinbeheerder niet meer in het broedseizoen plaatsvinden en worden voortaan in september gehouden.

Brugklasactiviteit van het Stedelijk Lyceum blijft wel in juni. Voorwandelen is op 29 mei a.s. o.l.v. Harry Koster.

De Motiemarkt heeft veel hoofdbrekens gekost. D.m.v. kraampjes met info werd uitleg gegeven aan raadsleden wat de vrijwilligers doen voor duurzaamheid en natuureducatie. Raadsleden uitnodigen voor een schoolwandeling is een goed idee. Uiteindelijk gaat de bezuiniging voor dit jaar niet door.

Jacques Gerard stopt in juni bij de afdeling Duurzaamheid en Natuureducatie. Hij gaat op vrijwillige basis door, geassisteerd door Tineke. Het Jaarverslag wordt goedgekeurd.

Financieel jaarverslag 2014 wordt goedgekeurd. Wel wordt opgemerkt door Henk Kaspers dat we het gebouw meer moeten gebruiken. Na stemming wordt de contributie verhoogd naar Euro 18,50. Verslag kascommissie goedgekeurd.

Begroting goedgekeurd. Kascontrole; Henk K. en Pim.

Samenstelling bestuur; Hanneke van Dorp, Dirk Nijenboer, Mieke Vlierhaar en Lidy Schans 2^e secr.

Hanneke is 25 jaar lid en krijgt de IVN-speld, een oorkonde en bloemen.

Vooruitblik: Schoolwandelingen, Slootjesdag, Rutbeekbelevingsdag Boomkikkerexcursie, wandelingen samen met Landschap Overijssel en het Nivon. Uitstapje wordt gehouden op 22 augustus 2015 en wordt georganiseerd door; Jeanette, Hanneke en Ietje.

Samenwerking IVN en KNNV : IVN-leden willen geen fusie wel samenwerking (zie verslag elders in deze GidsenGids).

Gidsengids; Tineke helpt Celia bij de redactie. Graag omslag in kleur. Om dit te kunnen bekostigen wordt er gezocht naar adverteerders en sponsors. Ook wordt er gevraagd om eigen verhalen toe te sturen voor de gids.

Peter Baarslag ; Ecologisch beheer van Tweekelerzoom is niet optimaal door veel zwerfvuil, NL-doet heeft veel vuil opgehaald.

Op Hof Espelo was 28 maart jl. een opschoondag.

Heemtuindagen in de gids vermelden. Gereedschap bij de gemeente vragen.

Bijhouden jubilarissen en lief en leedpotje doet Wim Pauw.

Na de pauze tonen Tineke en Lidy V. hun film over de Lonnekerberg met prachtige natuuroptnamen. Deze film is ook getoond in bejaardentehuizen met als doel : de natuur en natuurbeleving naar de niet-mobiele-oudere te brengen, gekoppeld aan de "Groene Visite". IVN Hardenberg en IVN Oldenzaal hebben werkgroepen die dit hebben opgepakt. Misschien ook iets voor Enschede ?

www.ivn.nl/afdeling/oldenzaal/werkgroepen/de-groene-visite

Kortom een geslaagde en leerzame avond.

Lidy Schans

Bij het verlaten van het NIVON-gebouw na de ALV vonden we een natte groene paraplu. We wisten niet van wie hij was, maar omdat hij nat was behoorde hij zeker aan één van de bezoekers van die avond.

Hij is meegenomen door Dirk, en de rechtmatige eigenaar kan contact met Dirk opnemen om hem terug te krijgen.

DE REDACTIETAFEL STAAT PER 1 JUNI OP EEN NIEUW ADRES

WEEROVERZICHT (Lévi Weemoedt)

En dan tenslotte het weeroverzicht:
vannacht eerst nog donker,
morgen kans op meer licht.

Kijk eens op onze website en zie daar de Gidsengids in kleur!

Bent u bereikbaar via e-mail, dan verzoeken we u vriendelijk
uw e-mailadres door te geven aan het secretariaat:
secretariaatvnschede@gmail.com

Colofon

Instituut voor Natuureducatie en
duurzaamheid, afdeling Enschede.

De Gidsengids verschijnt
4 keer per jaar.

Redactie

Celia Horst-Geijtenbeek
Burg. Stroinkstraat 375
7547 RH Enschede
celia@jfhorst.nl
☎ 053-4343648

Lidmaatschap IVN

De contributie bedraagt voor:
IVN-leden € 18,50 per jaar
huisgenootleden € 5,00 per jaar.
De minimale bijdrage voor
donateurs is € 12,00.
Opzeggen:
schriftelijk vóór 1 december

IBAN: NL05 INGB 0000 8388 83
t.n.v. IVN Enschede

Website: www.ivn.nl/enschede

Webbeheerder

Jan Willem Visschers
jwvisschers@gmail.com
☎. 053-4765535

Bestuur :

Voorzitter

Hanneke van Dorp
Wooldrikshoekweg 104
7535 DD Enschede
hanneke_van_dorp@planet.nl
☎ 053-4780392

Secretariaat en ledenadministratie

Mieke Vlierhaar
Bergweg 27
7524 CT Enschede
secretariaativnenschede@gmail.com
☎ 053 433 69 90

Penningmeester

Dirk Nijenboer
Van Riebeekstraat 95
7535 ZJ Enschede
dendirk@home.nl
☎ 053 4311364

Leden

Ineke Muijser
Broekheurnerring 619
7544 TN Enschede
w.h.muijser@kpnmail.nl
☎: 053- 4762518

Ruud Sluiter
Springendalhoek 36
7546 GT Enschede
ruuds36@gmail.com
☎ 053-4770271

KOPIJ - voor 18 september 2015 - KOPIJ
sturen naar: celia@jfhorst.nl

